

Matky zakladatelky zapsáno knihovnicí Etak

Je tomu už tak dávno. Mnoho lidských životů mezitím odvál čas. Škoda jich. Byli mezi nimi dobří lidé. Některé jsem znala. Třeba můj dědeček. Takový malý shrbený obtloustlý pán. Stařeček obchodníček. Nebyl bohové věděl jak zdatný řemeslník ani zemědělec. Zato byl chytrý, velmi chytrý. Moc rád si zapisoval různé příběhy, jež lidé vyprávěli. A byl hodný. Vedlo se mu v Dolině docela dobře, celoročně prodával kdejaké haraburdí s takovou elegancí a grácií, že mnozí ty tretky kupovali. No co, každý se činí, jak může. Dědeček byl velmi přesvědčivý – to bylo samé: Rukulíbám a milostpaní, nejnovější móda a kdeco dalšího. Bodeť by si lidé nekupovali. Inu kupovali. Snad jen proto, aby mu oplatili jeho slušnost a dobrotu. Ale tenhle příběh nemá být o dědečkovi. Chci vyprávět nejstarší historii našeho města tak, jak ji vyslechl on. Tedy poslouchejte:

V době, kdy ještě Karagorod nenesl jméno naší císařovny, a nebyl větší než Dolina dnes, vyrazila z něj karavana obchodníků. Chystali se na dlouhou cestu, a proto s sebou vzali i své manželky i děti. Celé rodiny na vozech přeplněných všemožným zbožím putovali od města k městu, od vesnice k vesnici. Prodávali, nakupovali, vydělávali. Cesty tenkrát nebyly tak snadné jako dnes. Kdepak! Tehdy byla úplně jiná doba. Neexistovalo císařství, jen roztroušené země věčně znesvářené v nějakých malicherných půtkách. Lidé zdaleka neznali všechny sousední národy. A tak se po cestách potkávali se stále větší nepříjemnostmi.

Někdy je přepadli lapkové. V horách dokonce z řad orků. V rozvodněné řece přišli o jeden vůz i s celou rodinou. Zabloudili v Hvozdu, kde je strašily duše zemřelých, staly se terčí pokusů zatoulaného pološíleného mága a stálo je to hodně námahy přesvědčit ho, že žáby, v než proměnil jejich koně, vozy neutáhnou. Přesto vše chtěli jít dál. Byli už dávno velmi bohatí. Ale o obchod už přece dávno nešlo. Byli na cestě už několik let, prošli tolika úžasnými dobrodružstvími, z nichž by každé stálo za samostatný příběh. Jejich toulavá a zvědavá povaha je hnala dál. Vždycky chtěli vědět, co se skrývá za následujícím kopcem, nebo ohybem řeky. Takoví byli alespoň muži.

Ženy už unavily útrapy cesty. Neměly chvilku klidu, okamžik odpočinku či pocitu bezpečí. Hudrovaly a lály svým mužům, že za takových podmínek přece nemohou vychovávat děti. A muži vždycky slíbili. Nebojte se, v nejbližším městě se usadíme. Jenže slib nikdy nedodrželí.

Jednoho dne doputovala karavana do malebného údolí u Dlouhé řeky. Vše se zde zelenalo, řeka se třpytila v dopoledním slunci, blízké lesy působily poklidným a bezpečným dojmem. Poutníci postavili tábor. Napojili koně. Ženy připravily večeři. Po jídle se všichni pohodlně uložili a vyprávěli si. Připomínali si předchozí dobrodružství a muži přemítali, co je asi čeká dál. Jejich manželky na to ale našly jednoznačnou odpověď. „Zde zůstaneme, tady vybudujeme vesnici. Je to krásné místo, půda slibuje bohatou úrodu, v okolí nejsou žádní nepřátelé.“ Muži takovou řeč nechtěli ani slyšet. Toho večera šli spát rozdělení na dvě poloviny.

A následujícího rána muži odjeli. Pevně totiž věřili, že jejich ženy nezůstanou samy a budou je opět poslušně následovat. Ale zmýlili se. Cesta za nimi zůstávala prázdná. Ve své pýše se ovšem odmítli vrátit.

Ženy trápilo, že přišly o své muže, ale jednou se rozhodly a nehodlaly ustoupit. Začaly budovat osadu. Práce to nebyla lehká. Žádná z nich nikdy nekácela stromy, nepracovala kmeny ani nestavěla domy. Ale společnými silami vše zvládly. Vystavěly obytné budovy, založily pole, vysadily plodiny. Naučily se vykonávat vše, co dříve náleželo mužům. Časem se jim začalo i dařit. V nejbližší vesnici prodaly nepotřebné zboží z obchodů svých manželů a nakoupily dobytek. Už první úroda z polí byla bohatá. Štěstí se na ně usmívalo. Přesto je cosi trápilo. Stýskalo se jim po jejich manželech.

Ti zatím objeli další území, objevili další obchodní příležitosti a prošli dalšími boji a nebezpečími. Jenže proč? K čemu to vše, když nic z toho nedělali pro své rodiny? Trvalo několik let, než se konečně domluvili a vrátili se zpět domů. Báli se, že je jejich ženy nepřijmou, ty jim však padly okolo krku. Oslavy usmíření trvaly několik dní. Muži se podívali, co vše jejich ženy dokázaly a začali si jich mnohem více cenit. V osadě, již nazvali Dolina, zavládl klid a mír.